

El català no sona, per Pep Blay

Pep Blay, periodista musical i professor d'institut, parla sobre la música en català amb adolescents de 3r de la ESO

Pep Blay | Juan Miguel Morales

Els alumnes de 3r d'ESO segueixen mirant el mòbil, com si jo no existís. Em dedico a caminar pacientment per l'aula, comentant d'un en un que ja és hora de fer classe de català, i que, si us plau, desin el telèfon a la bossa. Igual que els parlo, els escolto. Més d'un alumne em retreu que no puguin utilitzar el telèfon per fer classe, i que, per contra, facin servir eines juràssiques com el bolígraf o el paper. "Els éssers humans tenim cinc extremitats -em diu el xinès del grup-, dues mans, dos peus i un mòbil."

Decideixo contraatacar amb l'ordinador i un projector. Em trauré de la butxaca un videoclip i connectaré amb ells a través del pop. Amb el meu bagatge, s'ha convertit en la meva millor arma. Van entendre de què anava *Lo somni* de Bernat Metge després que els expliqués la història de "Wake Me Up" d'**Avicci**. Van aprendre a comptar síl·labes amb les lletres d'**Oques Grasses!**

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=mj1ycQOY77o>

Així que avui deixaré que triïn ells les cançons, sempre que siguin en català, que d'això va la classe. Els temptejo. Callen. Un diu que escoltava temes de **Txarango** a primària. Una noia se sorprèn quan una altra explica que creu que **Miki Núñez** també canta en català: "No era el d'OT?". Llavors surt el Santi i proclama: "A mi no m'agrada la música en català". Em sorprèn. Des de l'esclat del 'rock català' als anys noranta que no sentia aquesta frase. Estava convençut que des que hi ha música en català de tot tipus d'estils s'havien acabat aquestes afirmacions. "Què et mola a tu?", li pregunto. "A mi **Morad**. I el trap britànic."

És el meu moment. Demano silenci, tanco el llum i projecto a la pantalla un videoclip dels **P.A.W.N. Gang**, trap en català. Fliparà, el Santi! Però el que flipo soc jo. El Santi només mira la pantalla trenta segons. Com gairebé la resta de la classe, quan giro el cap ja està parlant o intentant mirar el mòbil d'amagat. Per molt que sigui el professor més enrotllat de l'institut pels alumnes, no deixo de ser un professor. **P.A.W.N. Gang** no són la descoberta del Santi, sinó el que li fa escoltar un mestre. Com un altre mestre li feia escoltar **Txarango** a primària. Els adolescents volen descobrir el món per ells mateixos, i la música també. **Morad** i el trap britànic els han trobat navegant per les xarxes, guiats pels algorismes. Els han tingut de fons en els Tik Tok que imiten infinits cops al dia. O simplement, els han rebut a través del mòbil d'algun amic també adolescent.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=dv8vXV7sT-Y>

M'agafa vertigen. El món dels meus alumnes és un mòbil. Estan enganxats als videojocs, tots en anglès. Passen hores mirant Tik Tok i reenviant-se vídeos per Instagram, quasi tots en castellà. Són addictes a sèries de plataformes com Netflix, Disney o Amazon Prime, en castellà (o anglès). I juguen amb els companys en castellà. O en àrab. Saben català perquè els l'han ensenyat a l'escola. Si han vist res de TV3, és a l'aula, com a activitat d'una assignatura. Si escolten català, no és en viu: és perquè el mestre els posa videoclips o alguna sèrie. Més enllà de l'institut, el català no existeix. I la música en català no els sona. M'imagino que no és igual en tots els instituts de Catalunya, però en el de Mollet on soc professor, us asseguro que sí.